

= **Hubai színtársulata** a nyári idényt Szathmárt töltötte, s onnan Szabadkára megy át télire. A társulat összes tagjai tegnap érinték városunkat, s ma utaztak tovább Szabadka felé.

= **A Debreczenben állomásozó honvédszázaljak** részére szükségelt élelmi s más egyéb szerek szállítására nézve (kenyér, só, zab, széna, olaj, fa, stb.) tegnap tartatott meg az árlejtés Mészölyi L. honvédkapitány felügyelete mellett, s a szerződés az illetőkkel meg is kötötték. Mészölyi kapitány holnap hivatalos ügyekben Nagy-Károlyba utazik át.

= **Tolvaj cseléd.** E hó elején Haraszti Mária, ki Mentze Henriknél volt szolgálatban, azon gyanu alapján, hogy a gazdája szobájából elveszett 5 ft készpénz egy 25 ft értékű arany mellű általa tulajdonítottak el, elzárattott, de a tolvajlást semmi módon nem akarta bevallani. Most legközelebb a börtönben vizsgálat tartatván, az arany mellű az illető cseléd ágya alatt csakugyan megtaláltatott.

= **Huber sörháza,** mint ilyen, jövő hó 1-től fogva megszűnik létezni, mert tulajdonosa azt János vásártéri ismert vendéglőnek adta el, Huber ur maga véglegesen távozik városunkból, a mint halljuk Bács-Bonyhád megyébe.

= **A város belterületén való sertés-tartás,** a mint azt mindenki tudhatja közegészségi és tisztasági szempontból a rendőség által szabályozva van. Ezen szabályozást azonban dacára a többszöri felszólításoknak igen sok háztulajdonos figyelembe sem vette, sőt a megint utcabiztosat többen kiutasították, azon téves feltevésből indulva ki, hogy saját udvarában és kertjében mindenki tehet a mit akar. Ez okoskodás ha állana, szőlőskerteink nagyrészt már rég sertés-hizláló helyiségekké alakították volna át az oly tulajdonosok, kik sertésbizlalással foglalkoznak, mert azok így mindenestre több és biztosabb hasznot hajtának. De nem úgy áll ám a dolog. Mert a rendőri hatóságnak mindenben van joga intézkedni, s mi a közönségre nézve akár egészségi, akár tisztasági, akár biztonsági, sőt szépségi tekintetben ártalmára lehetne. Tegnap végre kényszerítve érezte magát a kapitányi hivatal az engedetlenek megidézésére, s azok az engedetlenség foka szerint kisebb nagyobb pénzbüntetésekkel sújtattak. Egyszermind azt is elrendelte a kapitányi hivatal, hogy a sertések fűrészestére igen sok udvaron ástott tócsák, melyek kigőzölgésekkel az egészségnek ártalmára vannak, a legrövidebb idő alatt betemetessenek. A kik ezt a közhírre teendő időre tenni elmulasztják, azoknak költségére a kapitányi hivatal fogja azokat betöltetni. — Azok pedig, kik az újból kiadott tilalom ellenére is továbbra a kiszabott számon felül hizlalnak sertést, fokozott büntetésben részesíttetnek.

= **Két ló, kocsi és szerszám 50 kroszt,** legalább ilyenforma volt felírva azon sorjátéki ívekre, melyekre városunkból sokan írták alá nevüket, hogy Barcza D. jelenlegi bősörményi lakos, pénzügyigazgatósági engedély mellett kisorsolandó fogatát elnyerjék. A program szerint már sokan, kik Fortuna mosolyára számítottak, azt remélték, hogy az olesó 50 krosz fogaton hajtának a szüretre, de biz abból mi

sem lett, mert a huzás mai napig nem történt meg, az illető résztvevők nagy bosszúságára. Igen helyesen tenné B. ur, ha az érdeklettek megnyugtására okát adná, mért maradt el eddig a huzás, és hogy mikor fog az megtörténni.

= **Rónayné asszony,** e kedvelt művész-nőnk, kinek hiányát színpadunkon oly igen érezzük, s kit nem is gondolhatjuk, hogy az intendatúra kivel akar vagy tud pótolni, — legközelebb Miskolcra utazott vendégszerepekre, honnan a mint értesülünk hasonló czéllal Szabadkára vándul. Bár mielőbb színházunkhozi visszatérőül tudósíthatnánk.

= **A távírdai főigazgatóság** állandó helyisége tekintetében még mindig nem történt végleges megállapodás. Legújában a gr. Degefeld-féle házát emlegetik Széchenyi utcában, mely házban 17 szoba adatnak át távírdai czélokra. Ez talán a legalkalmasabb helyiség lenne.

= **A debreczeni távírda építészeti igazgatóság** által jelenleg mintegy 24 mérföldnyi új távírda vonal építetik egyenes irányban, ezek közt Debreczentől egyenesen Miskolcra, aztán Nagy-Károlytól Tasnádig, s Miskolcra Hatvanig vivő vonal.

= **A piaczon** a városháza felőli oldalon egy emeletesház udvarán a kut a földszintől három ölnyi magaslatra van szeméttel betemetve, az utcaajtó használhatatlan állapotban van, melynek oldalánál bárki elrejtőzhetik titkos czélokból, minthogy bezárni sem lehet; s ha hozzá gondoljuk még ezekhez egy fűszerkereskedésnek az udvaron szétszórt tartozékait, elképzelhetjük azon udvar lakóinak házi élvezetét. Bejelentett ez már az illető helyekre, de orvoslást mind ez ideig nem nyertünk. — Azért kívántuk ezt most a nyilvánosság elé hozni.

(Beküldetett.)

Több lakó.

Színházi szemle.

= Szerdán okt. 20-án adatott: „Egy királyné” eredeti dráma 4 felv. Irta Tóth Kálmán. Kömivesné ezuttal 3-dikszor lépett fel mint vendég. A mint tudjuk az intendatúra szerződtette. — Ez előadás alkalmából pár szereplőről, valamint a darabról hosszasan akarunk szólni, de ezt ma helyszűke miatt nem tehetvén, legközelebb visszatérünk szemlélnékben a mai előadásra. — Közönség kevés számmal.

Országgyűlési értesítő.

Tegnap délelőtt ült össze a központi bizottmány. Somsich elnöke alatt a testi büntetés eltörlése feletti törvényjavaslat tárgyában. A 2-ik osztály azon nézete, hogy a testi büntetés eltörlését elvben ugyan ki kell mondani, hanem ennek alkalmazását a büntető törvénykönyv behozatalára kell elhalasztani, egyedüli nézet vala. A ministeri terv a feltétlen eltörlésre nézve a többi 8 osztály által elfogadottat. A központi bizottmány jelentése, valamint a bírák nyugdíjazása, és át helyezése feletti vélemény a mai nyilvános ülésben fog felolvastatni; s miután az igazságügyminis-

„De mondja meg csak nekem báró ur, hova is vezet most engem tulajdonképen, miféle szűk, piszkos utcák ezek, melyeken itt áthatolunk. Aztán nézze ön, amott az utcaközépen meg egy nagy vaskapu van alkalmazva. S mily borzasztóan néz ki ott a kapun túl. Hol vagyunk itt báró, és ugyan mi különös megtekintésre méltó van ezen gyalázatos szűk utcákban?”

„Hercegem itt csakugyan valami különös látni való van, és az a z e m b e r i n y o m o r!” mondá a báró ünnepelesen és a mint a vasrúcszat mellett megállott, mely két nyitott kapu szárnyal csüngött a szűkre, piszkos kapufeleken, megfogta a herceg kezét s komoly szeretetteljes tekintettel nézett a gyermeknek csodálkozást és kíváncsiságot visszatükröző arcába.

„Herceg!” mondá a báró, „ezen napon két nagy oktatásban részesül ön. Az elsőt az imént a császári teremben nyerte. Ön állott azon erkélyen, honnan a császár a legmagasabb földi fenséget sugározta ki, honnan ő magát, ki csak istentől és lelkiismeretétől fogad el törvényeket, — császári pompájában bemutatja a népket, s attól hangos örömrivalgással üdvözöltetik. Ez erkélyen állva, s ön előtt a német császár fenségét nagy ságát és pompáját lefestve, mondám önnek, hogy vegye fontolóra, miszerint a császár is ember, tévedő, gyarló, gyenge ember, daczára bitorának és földi nagyságának. Most, a midőn itt a sötét kapuk előtt állunk, melyek a fekete, rut házaktól képzett piszkos utcának bemene-tét képezik, most, a midőn a fénynek és pompának el-lentétét látjuk, most azt mondom önnek, emlékezzék meg arról mindig, hogy a koldus is ember, s hogy isten előtt a legszegényebb és legszerencsétlenebb ugyan annyi és annyit ér mint a leggazdagabb ur és a legbüszkébb császár. Most a Ghettót, Frankfurt régi alázatos utcáját fogjuk megtekinteni.”

„A zsidó utcát!” kiáltá a gyermekherceg, s ré-mülten lépett vissza. „De én nem akarom azt látni udvarmester ur, s nincs is azon semmi különös látni való, hogy a vén, undok uszoros zsidók mikint laknak piszkos házaikban. Én ki nem állhatom a zsidókat, mert tudom, hogy mind rossz nyomorult ember, kiknek már csak érietés is megbecstelenít, és a kiknek ez okból nem szabad a keresztényekkel egy utcában, vagy házban meglakni. Minden zsidó egy koldus, zsugori, uszo-

ter késznek nyilatkozott, hogy a bírák felelőssége feletti törvényjavaslatához készíten-dő pótezikket már szombaton bemutatandja: mindezen törvényjavaslat felvétele okt. 23-dikára tűzött napirendre.

A mai nyilvános ülés után fog a központi bizottmány össze ülni a vallás szabadság iránti törvényjavaslat tárgyában, hogy jelentését ugyanekkorra a ház elő-nyilvános ülésekben mindezen négy törvényjavaslat tárgyalás alá vétethessék.

A bírák nyugdíjazása és elhelyezése iránti törvényjavaslat a nézve előadó ur Királyi Pál, a bírói felelősségi törvényre nézve pedig előadói Szögyényi László választatott.

Fővárosi értesítő.

** A tudóstársaság hetfői ülésében Henszleman Imre tartott felolvasást „a kalocsai ásatásokról.” Nem római eredetűek ezek, mint eddig hitték, mert egészen az I. István korabeli építészeti jellegekkel bírnak a kiásott templomromok. A fehérvári romoktól már nehezebb határozott véleményt mondani, mivel azok vegyes jellegűek. Volt még egy értekezés „XII. Károly svéd királyról,” ki 1714-ben hosszasan mulatott hazánkban, különösen Zilahon, hol az akkori ref. lelkész, Zoványi György vendége volt. 7 órákor vége lőn az ülésnek.

** A pesti lóverseny második napjára sem kedvezett az idő, szakadt az eső, miért a közönség is csak gyér számmal gyűlt egybe. De a verseny szépen folyt le.

** Ó felségeik — hír szerint — már t. hó 25-én megkezdik keleti utjokat, hanem előbb Athén-be s aztán Palesztinába mennek, valószínűleg még egy altengernagy csatlakozni fog a kíséretéhez.

** A királyi udvartartásban közelebb egy honvédtörzstisztet is fognak alkalmazni.

** A budai lottóhivatalnál bizonyos család, illetőleg sikasztás fordult elő ezéltt néhány hóval, s a pénzügyér most küldött ki az ügy megvizsgálására egy tanácsost, és egy segédfogalmazót. Gyönyörű pénzügyéri szigor.

** Egy ács tanonc malacot hajtott a köbányai uton, de az elfutván, a fiu utána szaladtában oly szerencsétlenül esett el, hogy a közúti vasuton a kerék összezuanta.

** Somsich, mint a képviselőház elnöke sürgetőleg szólítja fel a távollevő képviselőket, hogy mielőbb vegyenek részt az országos tanácskozományban, mert annyin sem gyűltek össze, hogy a ház határozatképes lehetne.

** Pesten csak nem a mindennapi eseménnyek közé tartozik, hogy valaki a Duna gondatlanul hömpölygő hullámai közé veti magát; legközelebb is egy gyönyörű fiatal leány kereste ott halálát, de matrózok meg életben kifogták, s most semmi baja.

** A nemzeti színházhoz néhány kardalnok szükséges; zene ismerettel bíró és jó hangú férfiak és nők a titkári hivatalnál jelentkezhetnek.

„Vilmos herceg,” mondá a báró szigoruan, „gondolja meg, hogy az emberiség megmentője, Krisztus is zsidó volt. Jöjjön herceg, tekintse meg a zsidó-várost, s ennek látása tanítsa meg önt a könyörületességre és szelidségre, lássa meg ön, hogy az emberek előítéleti miképen adnak martalekui egy egész néptörzset a szerencsétlenségnek, a megaláztatásnak és „szégyennek!”

Megfogta a fiatal herceg kezét, s át lépte vele a magas vas küszöböt, mely az utcán keresztül az egyik kapuoszloptól a másikig nyult.

E perczben az egyik kapuoszlop mellől egy fucska ugrott elő, rongyos, piszkos ruhában, sűrű füstű haját fekete sapka fedte, s épen a két utas elébe állva apró fekete szemével sötéten és dacosan tekintett azokra.

„Nem szükséges, hogy a kis moszjé herceggel ide jöjjön a zsidóvárosba! mondá a frankfurti zsidóknak közönséges, alig érthető tájzollása szerint. „A kis tökmagherceg eleget látott már, ha a római császár pompáját megtekintette, ott szive eléggé felfuvalkodhatott, s kérhetne is istenét, hogy valaha még ő is császár lehessen, hiszen már a nélkül is királyfi. De a zsidóváros pompáját nem szükséges meglátnia, mert a szerencsétlenség fenségét a moszje herceg nem fogja megérteni, s abból nem is tanulhat semmit, ostoba dőlyfős hercegi szívével. Itt, saját residenciánk kapuinál koldusoknak és csalóknak nevez bennünket, pedig azért hozta ide tanítója, hogy tőlünk tanuljon.

Halljátok, halljátok ti mind, Barnch, Schmucl, Éva, halljátok Ádám, Rachel, Jakab, Abrahám, Lábán, halljátok ezen apró herceg itt csalóknak és koldusoknak nevezett bennünket!”

És a mint ezt éles, rikácsoló hangon kiáltá, megnyitlák az alacsony piszkos ajtók, s rongyos, fekete szemű és fekete hajú gyermekek egész csoportja rohant ki azokból.

„Mit mondott? Hogy szidott bennünket? Mond csak el Mayer Anselm!” kérdék rikácsolva, s tüdőklő szemeket a szöke, kékszemű gyermekekre meresztve, ki zavartan és félénken simul nevelője magas természetéhez.

„Azt mondá, hogy mi zsidók!” — kiáltá a fiu „hogy mi zsidók!...”

De e perczben a herceg udvarmestere keze gyorsmozdulattal nehezedett a fiu vállaira, s a fiu ez által meglepetve s elbámulva elnémult.

(Folyt. köv.)

T Á R C Z A.

Születés és vagyon.

Mühlbach Louisa beszélye.

I.

A herceggfi és a zsidófiu.

„Most nemde készen vagyunk s visszatérünk a palotába, hogy ebédünket elköltsük?”

„Még nem hercegem, még nem tekintettük meg a fölséges birodalmi városnak Frankfurtnak minden nevezetességeit, s miután az ebéd végeztével tástent el kell utaznunk, szükséges, hogy előbb mindent elvégezzünk.”

„De hát mi megtekinteni való is lehet még?” kérdezé a herceg sobajtva. „Bizosíthatom önt udvarmester ur, hogy felét elfeledem annak a mit láttam, mert az nagyon sok, s mamám nagyon haragudni fog, ha mindazt meg nem tartom eszemben, miket ön megmutatott.”

„Szorgalmasan gyakorolni kell emlékező tehetségét hercegem,” mondá a főudvarmester Emtich báró komoly hangon. „A jó emlékező tehetség igen fontos tulajdonság, főleg a fejedelmeknél, s miután a sors önt már egyszer arra határozta, hogy uralkodó fejedelem legyen, mindenképp emlékező tehetségét kell gyakorolni. Egy fejedelmnek semmit nem szabad elfeledni, egy a legnagyobbat, mint a legkissebbet emlékeiben jól meg kell tartani.”

„Csakugyan udvarmester ur?” kérdé a fucska, s kék szemét éles, gunyos tekintettel mereszté nevelőjének nemes nyugodt arczára. „Hát a fejedelmnek semmit nem szabad elfeledni? Pedig épen legközelebb mondotta hogy a fejedelmnek nem szabad visszaemlékezni a sérelmekre, melyekkel őt alattvalói megbántották, hogy nagylelkű legyen és soha ne bosszulja meg magát és hogy az ellene elkövetett jogtalanságokat mindig el kell felejtene?”

„Nem azt mondtam én, hogy el kell felejtene, hanem azt, hogy meg kell bocsátani hercegem,” felelé a báró nevetve. „De látom, hogy önnek valóban jó emlékező tehetsége van, s így nem is kétkedem azon, hogy mindent meg fog tartani, a mit itt Frankfurtban megzemléltünk, s hogy első kirándulása a világba hasznára fog válni.”

Felelősége fe...
tezikket mar...
nyjavaslat fel...
zponti bizott...
törvényjavas...
arra a ház e...
ban tartandó...
rvényjavaslat

*** A kultusz miniszterium által a népiskolák számára kiadott tanterv iskolai könyveinek egyrésze már megjelent. Az elkészületlen művek helyett pedig ajánl a miniszter az eddig megjelentek közül. Ezek közt látunk egy Szántant kath. iskolák részére. Vajon 2-szer 2-töt is külön kell írni a kath. számára?
— Ő Felsége tegnap délelőtt 32 egyénnek adott magán kihallgatást; többi közt fogadta Gamperl pesti főpolgármestert, kitől is Pest város építési viszonyairól érdeklődéssel tudakozódott. A főpolgármester érintette a munkás kezek hiányát, s megjegyezte, hogy a városi hatóság kényszerítve látta magát a honvédelmi miniszterium közbejárását igénybe venni, hogy a katonaság a sürgős építési munkálatokra alkalmaztassék; mely közlést ő Felsége helyeslőleg vett tudomásul.

Belföld.

*** Egy falusi kath. templomban bizonyos fiatal ember hangos szavakban találta nyilvánítani véleményét az oltárképről, mely a szentháromságot ábrázolja, miért a páter megnehezelve, hüvösre téteté a fenhangon gondolkodott. Legjobb volna ez ifjut Eperjesre vinni, ott talán nem haragudnék az oltárképre, mivel azon teljes pompájában diszlik szüz Mária, krinolinos veres ruhában.

*** R o z s n y ó n egy vegyes tartalmu heti közlöny jelent meg „Gömöri lapok”, czimmel. Szerkesztője Kovács Mihály.

*** H o r v á t h D ö m e a „Kecskeméti lapok” eddigi névleges szerkesztője visszalépet a nem neki való térről.

*** J á s z b e r é n y e n f. hó 14-én ünnep volt. Honvédtünnep. Reggeli 9 órakor nagy sokaság tódult a templomba, hol a dicsőség jelvényeivel, cserágakkal díszített gyász koporsó volt elhelyezve. 165 lelkes honvéd dicső emléket üjták fel itt. Majd a városház előtt gyülekezett össze a helybeli és vidéki hálás nép. Kegyeletes emlékbeszédek tartattak itt a honért küzdők felett. És most több van egy szoborral, mely jogvédelmi harcunk vitéz bajnokainak hős tetteit hirdeti; több van egy emlékeztető jellel, mely azon történelmi tanúságot hirdeti, hogy „az egység-élet, a megosztás-halál.”

*** S z a k á c s i b a n (Somogy) a tűz rémitő pusztitást vitt véghez; 65 épület lön hamuvá, ezen kívül az emberek és állatok telre rakott élelmei teljesen megsemmisültek. Vízfecskendő a környékben sem volt; a lakosok szüreteltek, s így még testi ruhájukat sem mentheték meg; a kár 40,000 fura rug.

*** P o z s o n y b ó l egy jogászönkéntes panaszokdiki hírlapi uton, hogy ő tanórákra a katonai gyakorlatoktól nem járhat, folyamodott is a magánvizsgák letehetéséért, de az meg nem engedtetett. Nem is csoda, ha egy miniszter nem tud parancsolni egy — katonatisztnek.

*** F e l k á r ó l — Szepesmegyéből — tudatják velünk a gyászhirot, hogy az ottani előkelő körök legkedveltebb, legbájosabb hölgye — Ambrózy Julia k. a., ki a szenvedők valódi őrangyala, a felvidék rózsája volt, jobb létre szenderült. Mi is, kik egykor sok édes perczet köszönhetünk neki, áldást kívánunk nyugalmára. Jó emléket a felkaikai bizonyára megőrzik.

*** S o p r o n mellett nagy erdőégés volt a napokban; minden felől gyorsan siettek a segélylyel, és mégis tetemes rész égett el. Körülbelül tiz holdnyi terület terméke lön a lángok martalékává.

*** P é c s k ö z e l é b e n két, ezelőtt jó békében élő testvér sétált ki a szőlőbe, s ut közben valami hasznatlanságon összezördültek, minek vége csak az egyik halálával lett. A testvérgyilkos maga jelenté fel magát a hatóságnak.

*** F i u m e, a nagy-enyedi roskadozó őstoronny, a XIII-ik századbéli drága emlék megvédésére 100 főt küldött, s most az egyháztanács köszönését nyújtja a nagylelkű adományért.

*** S z e g e d e n egy érzékeny fiatal leány a Tiszába ugrott. Nagy oka volt szegénynek az öngyilkosságra. Hogyne? kedvesét besorozták. A kedvese, hihetően, nem ugrik utána.

*** U j - S z e g e d e t még folytonosan ugy elegetik, mint nazarénus hitközséget. Régen megczáfolták pedig ezt már a szegediek. És mégis vannak, a kik nem akarják elhinni.

Külföld.

— A f r a n c z i a császárné tegnapelőtt hagyta el Konstantinápolyt, s Egyiptomba utazott.

— A s p a n y o l o r s z á g i felkelés Valenciában ismét kitört; midőn a kormány csapatai a capituláció után bevonultak, a fölkelők tüzeltek rájuk és october 10-ki táviratok szerint, a harc azon napon még folyvást tartott. Uj erősítések küldettek a kormány részről. A franciaországi távirati öszeköttetések szétromboltattak.

— A „franc. Corr.” visszavonja azon híret, hogy Metternich herczegmielőtt elutazott volna Beaumonttal megvinni a párbajt, Bécsben benyújtotta volna lemondását, sőt okt. 19-ki számában egyenesen azt állítja, hogy már biztos tény az, miszerint ezen episódnak semmi befolyása nem lesz a herczeg diplomatiai állására. Ez igaznak ugyan igaz lehet, de nagyon is csodálatos lesz.

— H a n n o v e r b ó l a porosz katonai hatóság erőszakoskodásairól tudósítanak. Célleben nemrégiben több magán egyénlangensalza-émléket állított fel. Ez f. hó 15-én, egy oda parancsnokolt hadcsapatától le-

romboltatott, s most összezuva ott hever. E vandálmusra vonatkozólag a „N. D. Allg. Z.”-ban olvassuk: „Az emlék felállításában részt vett urak közül kettő. Kirchhof ügyvéd és Winzler kereskedő f. hó 14-én a cellei helyőrségi parancsnokságtól egy átiratot kaptak, melyben felhivatnak, hogy a katonai hatóság engedélye nélkül felállított emléksobrot 24 óra alatt eltakarítsák azon térről, mely a katonai fiscus tulajdona, ellenkező esetben a katonai hatóság maga fogja azt eltakarítani; az is tudatva volt, hogy a katonai hatóság semmi kártérítést nem vállal magára, ha az emléksobor eltávolítása annak valami megsértődésével lenne összekötve. A mint a két fent nevezett az átiratot megkapta, tüstént a törvényszékhez mentek fel, előadták az ügyet, s néhány tanuval bizonyították, hogy a katonai hatóságnak a kérdéses térhez semmi köze, miután azt az soha, semmi alapon birtokába nem vette. A törvényszék erre kimondotta, hogy az emléksoborhoz nyulni senkinek sem szabad, s ezen tilalom áthágóira 100 talér büntetéssel szabott. Ezen határozat a helyőrségi parancsnokságnak azonnal tudtul is adatott.

— P o r o z s o r s z á g b ó l legfontosabb hírt jelenleg gróf Itzenplitznek, a kereskedelem, ipar és közmunkák miniszterének elbocsátatása. Azon magatartás szegte nyakát, melyet a 100 milliónyi kölcsön kérdésében követett. 1862. martius óta mindig tagja volt a kabinetnek, előbb mint földművelési miniszter, s 1862. deczembertől kezdve mint kereskedelmi miniszter, v. Heydt, a pénzügyminiszter valószínűleg követni fogja. A képviselő házban a kerületi rendszabályok feletti általános vita foly. A szónokok közül, kik eddig a tárgyhöz szólottak Virchow, tanár erősen megtámadta a törvényjavaslatot, sőt azt teljesen elfogadhatlannak nyilvánította. „A királyé a kinevezés, a kerületé a fizetés,” ezzel jellemezte a kormány elterjesztését.

— F l o r e n c z b ó l részleges ministerválságról tudósítanak, s a kamarák feloszlásának híret demontirozzák. A kamarák nov. 16-án ülnek össze a budget tárgyalására. A feloszlás kérdésé attól fog függeni, hogy a kamarák miképen viselik magokat. Folyó hó 26. a Lobbia affair által Olaszországban a kormány ellen előidézett rossz hangulat talán tetőpontját fogja elérni. A nevezett napon fog Florenzcban a büntügyi törvényszék előtt az államhatóság által Lobbia ellen erőszakolt bünvádi kereset tárgyalatni. Kíváncsiak vagyunk az eredményre.

— A f r a n c z i a baloldal régóta várt manifestuma, távirati tudósítás szerint f. hó 18-án csakugyan megjelent 20 balpárti képviselő neve van aláírva, de ezek közt az öreg Raspail nem található, a mi annak bizonyítéka, hogy ő legalább elvben nem akar megelégedni ellenzéki társainak ezen tényével, hanem minden esetre a maga útján fog haladni. Különbven Raspail nyoni választóitól egy levelet kapott, mely mindenestre befolyással lehet arra, hogy a nevezett napon minden nyilvános tüntetésről lemondjon. A nyoni demokraták kétségbevonhatlan kifejezésekkel óvják őt attól. „Szeretett és tisztelt polgártársunk, írják neki e levélben, „mi tudjuk, hogy az oly önfelelődozás lenne, melyért mi önnök választói örök hálára lennénk kötelezve, de nem kívánjuk azt látni, hogy ön ennek áldozatává essék. A kormánynak valami zavargásra alkalmat adni, épen annyit tenne, mint annak kezére dolgozni. Ne nyujtsunk neki még a legtavolabiról sem alkalmat, hogy a társadalmat megmenthesse. A kormány a választásokért visszatorlási alkalomra vár, s talán új kísérleteket akar tenni a Chasépot fegyverekkel. Az alólírott választók tehát tanácsosnak tartják, ha képviselőjük okt. 26-án tartózkodni fog részt venni egy oly tüntetésben, melyet mi választók a demokratia elleni manővernek tekintenénk.” Azt hisszük, hogy a választók e méltóságteljes felhívása nem fog behatás nélkül maradni az agg ellenzéki férfi elhatározására.

— Az említett nyilatkozat, bár talán kissé későn jelent is meg, talán befolyással leend arra, hogy az okt. 26-án a radical-párt legszélsőbbjei által rendezni akart utcazi tüntetés mégis elmaradjon, vagy legalább az a szabadság általános ügyére ártalmatlanná tétesse. Azon nyugodt, zavartalan lefolyásból ítélve, melylyel a legujabb gyülekezések Párisban, daczára a rendőrség kihívásainak és csábításainak, végbementek, lassankint a nagy tömeg is eljutott azon meggyőződésre, hogy most nincs ideje annak, miszerint a kormány-nak alkalom nyujtassék nagyobb katonai beavatkozására.

— A francia cabinetben változásokról szóló hírek most már annyira kezdenek mindig nagyobb bizonyossággal hangsúlyoztatni, hogy már alig kételkednek egy komoly ministerválság létezésé felől, melyből Rouher, mint az új cabinet lelke fogna győzelmesen kiemelkedni. A császár terjedelmes reformokra határozta volna el magát, azt állítják a hivatalos és jól értesült körökben, s hogy ezeket a kamarák elébe terjeszthesse, s a gyakorlatban is alkalmazhassa, arra nézve senkit sem tart oly alkalmasnak mint Rouher urat, azon Rouher, ki a császárság roppant szerencsétlenségére minden szabadelvű engedményt igyekezett meghiusítani vagy jelentőségében meghamisítani. A „Public” már terjedelmes programját közli tréfás alakban az új szabadságoknak, melyek életbe fognak léptetni, s Rouher ur közlönyének ezen biztos nyelve, még több táplálékot adott ama híreknek.

A tegnapi „Journal Officiel” a mint távirati uton értesítünk, azonban mindazon kombinációkat tönkre teszi, melyek az új cabinet alakulására vonatkoznak. „A ministerválságról szóló híreknek”, írja a nevezett lap, „semmi alapja nincs. A miniszterek Compiegneben azon törvényjavaslatok felett taucskoznak, a melyek a se-

natus consultum szerint a császárnak az államtesthezi viszonyát szabályozzák, s Rouher, valamint Schneider mint a kamra elnökei jelen vannak azon tanácskozmányokban. Ezenkívül a „J. O.” egy sorozat törvényjavaslatról szól, melyek igen hasonlók azokhoz, melyeket a „Public” programjából kiolvashatni. Kiemelendő ezek közül, hogy Lyon municipalitása helyre fog állittatni, de Párisé nem. Ezenkívül közli a „J. O.” Bazain tábornagnak a gárdák parancsnokává történt kinevezését. A nancyi katonai parancsnokságban Bazain utóda Failli tábornok lett.

— P r i m és S e r r a n o csak ugy usznak a gyönyörben. Valencia elesett. Azt hiszik, mióta Valenciát birják, hogy a köztársasági mozgalommal egyszerű mindenkorra végeztek. „A felkelés be van végezve,” kiáltják ujongva, „legfeljebb 2000—3000 köztársasági áll még fegyverben.” Ezen biztonságot szinlelő nyelvel roppant ellentétben állanak azon elővigyázati rendszabályok, a melyek Madridban és az egész országban fogantatva vétetnek. A kormány kísérletektől fél. Így legközelebb elhitéte magával és a világgal, hogy a köztársaságiak Madridot felakarják gyujtani. A cortesek most a botránys felüggesztés után pihemnek, ellenben okt. 16-ára a gyűlés egy bizottmánya volt egybehíva, mely a királyválasztási törvényekkel foglalkozott:

Különfélék.

*** Tüzmentes pénzszekrények berendezésére nyert szabadalmat Szanborn Uj-Yorkban. Ez belülről sima rész-fiókkal van ellátva, melyek vízzel telék; a fiókokban két eső van, egyfelől nyitott véggel, míg a másik a fiók oldalaihoz van erősítve, s egy könnyen olvadó ércfedővel elzárva. Ha már a hőség képes a vizet gőzzé változtatni, a fedők elolvadnak, a gőz kitódul a zárnak eresztékein, melynek hátsó lemezét a gőzben fel- s leváló cement fedi. Az ily szekrények, amellet, hogy több ideig kiállják a tűz hatását, mint tartalmuk kárt szenvedne, még kívülről a betérés ellen is biztosítva vannak.

— K ü l ö n ö s e l j á r á s. Egy Brünben megjelenő lap a következő történetkét beszéli el. Egy gyapjukelmegyári munkásnak a mult héten egy 5 forintos bankjegye veszett el, melynek visszazserzésére egy bizalmas emberével a következő eljárást követte el. A tolvajlás estéjén az összes munkásokat, kik vele egy teremben dolgoztak összehívatta, s minden munkásnak egy régi seprőből kiszakított darabka azon megjegyzéssel adatott kezébe, hogy a kinél a seprődarab kiszől, az lopta el a bankjegyet. A munkások közül egyiknek sehogy sem tetszett ezen varázslat, s ezen nem tetszésének az által adott az egész társaság előtt kifejezést, hogy a seprődarabokat izekre szakgatta. No ez a tolvaj, ez a tolvaj, kiálta a két varázsló, s megrohanták a szerencsétlent, s jól eldönggették, a mit azonban az illető nem akar büntetlenül megtérni magán, s az egész esetet vizsgálat végett a törvényszékhez bejelentette.

Legujabb

— B e l ü g y m i n i s t e r r é — a Hon szerint — Rajner Pál főispán nevezetett ki.

— G r. R á d a y László Sz.-Endrén október 17. egyhangulag országgyűlési képviselővé választott.

— A z i g a z s á g ü g y m i n i s t e r a közjegyzői intézményt be fogja hozni, erre nézve az intézkedések már meg is tétettek.

— M a d r i d, okt. 20. A cortes ülésének újragmegkezdése alkalmával kívánatosnak tartja Prim, hogy a király rövid időn, s a mennyire csak lehetséges egyhangulag választassék meg. — Nem való azon hír, hogy Valenciában a fölkelés újra elkezdődött volna.

P i s a n o, oct. 20. A fölkelők ma reggel ágyulósokkal üzetek el a Risano feletti magaslatokról, melyek — csekély ellenállás után elfoglaltattak. Az Albrecht gyalogezred, egy zászlóalj vadász és több ütég ágyú táboroznak a Kuezlac mellett lévő magaslaton, s holnap Dragali felé vonulandnak.

— P á r i s, okt. 20. A „Reform” egy a szajnai képviselőkhöz intézendő adresse javaslatát közli, melyben azok felhivatnak, adják be lemondásukat.

— B é c s, okt. 20. Az éjszakai vasut közgyűlése elfogadta az igazgatóságának az alapszabályok 38. és 39. §§-nak megváltoztatására vonatkozó indítványát.

Közzgazdaszat.

(E.) D e b r e c z e n, okt. 21. Az életüzlet általában pang, piacunkra alig pár szekér élet hozott, s bukott árak mellett is nehezen talál vevőre, leginkább a tengerinek van forgalma ma is, sokat hoztak, mind csöves, mind szemes tengerit, az árak kissé gyengültek. Szekérszámra 40—52 ft, 1 zsák csöves 1 ft 50—60 kr, szemesnek köbke 4 ft 20—50 kr, 6 tengeri hiányzott.

Időjárásunk szép őszies, változtatva borult, majd ismét derült, mégis esőre hajlandó.

— P e s t, okt. 20. 48 órai eső után ma hűvös derült idő volt. A hőmérő + 11°, légsulymérő 28°6'''. Buza 88 #-os 5 ft 5 kr, 87 #-os 4 ft 95 kr, rozs 79—80 #-os 2 ft 95 kr, árpa 72 #-os 2 ft 40 kr, kukoricza 2 lt 42 kr.

Bécsi tőzsde, okt. 21. Cs. arany 5—85, ezüst 120—65.

